

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 14 maj 1920 kl. 4 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om lagrådets avskaffande eller förändring.

Närvarande: herrar Larsson i Västerås, Clason, Strömberg*, frih. Adelswärd, Schlyter,* K. J. Ekman, Thulin, von Geijer, Modig, H. G. Andersson, Magnusson i Tumhult*, Jansson i Edsbäcken, Zander*, Hansson i Gårda, Leander, Nilsson i Antnäs*, Runefors, Andersson i Igelboda* och Persson i Fritorp.

*Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom första kammaren väckt motion, nr 183, har herr *Lindhagen* hemställt,

»1) att riksdagen ville uttala sig för *lagrådets avskaffande* samt i sådant syfte för sin del till vilande i grundlagsenlig ordning fatta beslut att upphäva 21 § regeringsformen och vidtaga därav följande ändringar i 87 § av samma grundlag;

2) eller, om detta icke kan bifallas, att riksdagen ville för sin del besluta upphävandet av 21 § regeringsformen och därav följande ändringar i 87 § av samma lag samt hos regeringen hemställa, att i stället lagrådet måtte organiseras genom särskild lag med iakttagande, att lagrådet ej vidare rekryteras från högsta domstolen och regeringsrätten samt att dess verksamhetsområde begränsas eller ock i sämsta fall ett ytterligare lagråd tillsättes eller lagrådet utvidgas, så att det kan arbeta på två avdelningar;

3) eller, om icke heller detta kan bifallas, att riksdagen ville hos regeringen anhålla om förslag helst vid 1920 års riksdag till sådan ändring i regeringsformen, varigenom lagrådets verksamhetsområde begränsas eller ock i sämsta fall ytterligare ett lagråd inrättas eller lagrådet utvidgas, så att det kan arbeta på två avdelningar».

Bihäng till riksdagens protokoll 1920. 5 saml. 34 häft. (Nr 47.)

Sedermera har herr Lindhagen i en motion, I: 245, tillika hemställt, »att riksdagen, med anledning av propositionen nr 203 med förslag till lag om ändrad lydelse av lagen om tjänstgöring i *lagrådet*, måtte i anslutning jämväl till den om lagrådets organisation inom första kammaren väckta motionen nr 183 upptaga frågan om nämnda organisation i vidsträcktare omfattning, än propositionen avser, i överensstämmelse med de grunder, som ovan närmare utvecklats».

Beträffande motiveringen till dessa yrkanden får utskottet hänvisa till de båda motionerna.

*Utskottets
yttrande.*

De i förevarande motioner framställda skälen för ett avskaffande eller en genomgripande förändring av lagrådet äro enligt utskottets uppfattning icke övertygande. De motiv, som förefunnos för lagrådets inrättande, synas fortfarande äga giltighet, och den av lagrådet utförda laggranskningen torde under nuvarande livliga lagstiftningsarbete vara särskilt påkallad av hänsyn till lagarbetets enhetlighet. Det torde likaledes vara lämpligt, att lagrådet rekryteras ur högsta domstolen och regeringsrätten, då därigenom våra högsta domstolars erfarenhet tillvaratages för lagstiftningsarbetet, vilket torde vara ägnat att trygga det behövliga sambandet mellan lagskipning och lagstiftning.

Om alltså, enligt utskottets uppfattning, lagrådsinstitutionen måste anses behöflig, kunna däremot åtgärder tänkas, varigenom lagrådets arbetsbörda skulle lättas och lagstiftningsarbetet i samband därmed påskyndas. Genom Kungl. Maj:ts vid denna riksdag avgivna, till lagutskott hänvisade proposition, nr 203, har ock i detta syfte vissa ändringar i lagen om tjänstgöringen i Kungl. Maj:ts lagråd föreslagits. Av vissa uttalanden i justitieministerns yttrande till statsrådsprotokollet vid föredragningen av det i propositionen framlagda förslaget framgår, att föreliggande fråga också i övrigt är föremål för regeringens uppmärksamhet, och att sålunda, i den mån det visar sig erforderligt, förslag till ändringar i lagrådets organisation och arbetssätt kunna väntas från Kungl. Maj:t. Någon anledning för riksdagen att på grund av förevarande motioner vidtaga någon åtgärd anser utskottet därför icke föreligga.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 maj 1920.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.
